

Adressater iht. liste

Informasjon om endringer i regelverket vedrørende gassflasker for LPG

Fra 1. juli 2015 innføres det nye regler som gjelder for alle virksomheter som omsetter og/eller fyller gassflasker for LPG. Håndtering av LPG reguleres av forskrift 8. juni 2009 nr. 206 om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (forskrift om håndtering av farlig stoff).

Endringene i denne forskriften innføres for å tydeliggjøre pliktene som påhviler virksomheter som omsetter og/eller fyller gassflasker for LPG og for å øke sikkerheten. De fleste endringene er videreføringer av krav fra andre gjeldende regelverk på området;

- forskrift 22. november 2012 nr. 1088 om transportabelt trykkutstyr
- forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig god (landtransportforskriften/ADR).

Kravene blir nå presisert i forskrift om håndtering av farlig stoff.

Sentralt for endringene er at det stilles spesifikke krav til virksomhetene før, under og etter fylling av gassflasker for LPG i forskrift om håndtering av farlig stoff.

Krav til merking og kontroll - ny § 15a

I forskrift om håndtering av farlig stoff opprettes det en ny § 15a som omhandler gassflasker for LPG. Helt innledningsvis i denne bestemmelsen nedfelles det et forbud mot å fylle gassflasker for LPG som er skadde, defekte eller har forfalt til periodisk kontroll.

Videre stiller § 15a konkrete krav til virksomheter som fyller gassflasker med LPG før, under og etter fylling:

Før fylling

Virksomheter som fyller gassflasker med LPG skal **kontrollere** flaskene før fylling. Kontrollen skal sikre at gassflaskene ikke er påført fysiske, kjemiske eller mekaniske skader, og at påfyllingsventil, sikkerhetsventil og pakning er intakt.

Ved fylling

Virksomheter som fyller gassflasker med LPG skal **merke** flaskene som er fylt, slik at de er sporbare tilbake til fyllestedet. Merkingen skal motstå mekaniske, kjemiske og fysiske belastninger som kan oppstå ved normal bruk. Merkingen skal angi at flasken er kontrollert før fylling.

Etter fylling

Virksomheter som fyller gassflasker med LPG skal **kontrollere** flaskene etter fylling. Kontrollen skal sikre at bestemmelsene om fyllingsgrad er overholdt, at flaskene med utstyr er fri for lekkasje og at flaskene har påkrevd merking og identifikasjon.

Plikt til å ta imot gassflasker kostnadsfritt - ny § 15a

Alle virksomheter som fyller eller omsetter gassflasker for LPG plikter kostnadsfritt å ta imot flasker som ikke kan fylles, eller som forbrukere av annen årsak ønsker å levere fra seg. Det skal være enkelt for forbrukere å levere inn flasker de av en eller annen grunn ikke ønsker å ha lenger.

Flaskegassordning

Ved denne forskriftsendringen fjernes hjemmelen for etablering av en ordning som skulle sikre at flaskene ble oppbevart forsvarlig og fremstilt for periodisk kontroll i henhold til kravene i ADR/RID. Det har vist seg vanskelig for virksomhetene å komme til enighet om innholdet i en slik felles ordning, og høynet sikkerhetsnivå oppnås ved nye krav i regelverket og oppfølging av området ved blant annet tilsyn.

Begrensninger på hvilke gassflasker som kan fylles

Samsvarsmerking

Gassflasker for LPG som skal fylles skal være merket med merket pi (π) eller epsilon (ϵ). Disse merkene bekrefter samsvar med europeiske direktiver på området. Gassflasker som ble satt på det norske markedet før kravet om samsvarsmerking ble obligatorisk (dette skjedde i ca. 2002-2003), kan allikevel fylles selv om de mangler denne samsvarmerkingen.

Denne regelendringen innebærer at dersom det innføres nye eller brukte gassflasker til Norge som ikke er samsvarsmerket, så er det ikke tillatt å fylle dem.

Når samsvarsmerkede gassflasker blir godkjent eller gjennomgår periodisk kontroll, må dette skje ved en av kontrollinstansene som er utpekt og notifisert i henhold til EUs direktiver. Det finnes en database over notifiserte kontrollorganer her: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=directive.notifiedbody&dir_id=141121

Periodisk kontroll

Dagens regelverk

Gjeldende regler om periodisk kontroll finnes i landtransportforskriften, ADR.

Hovedregelen i ADR 4.1.4.1 P200 (9) er at gassflasker for LPG skal inn til periodisk kontroll hvert 10. år.

For komposittflasker skal imidlertid intervallet for periodisk kontroll fastsettes av den myndighet som har utstedt typegodkjenningen eller et organ som er utpekt av denne myndigheten. Kontrollintervallet på komposittflasker kan av den grunn bli kortere eller lengre enn hovedregelen på 10 år. Komposittflasker produsert i Norge er i all hovedsak gitt et kontrollintervall på 10 år. Noen identifiserte partier av norske gassflasker fra årene 2000 og 2001 er for øvrig gitt et kontrollintervall på 15 år. Ellers finnes det også gassflasker for LPG på det europeiske markedet med kontrollintervall helt ned til 3 år.

Vanlige sveisede stålflasker for LPG faller inn under hovedregelen, det vil si kontroll hvert 10. år. Imidlertid er det en åpning for at det kan søkes om å forlenge intervallet til 15 år dersom betingelsene i ADR 4.1.4.1 P200 (12) oppfylles. Gassflasker som får 15-års kontrollintervall etter denne bestemmelsen skal være tydelig merket med "P15Y".

Presisering av gjeldende regelverk i forskrift om håndtering av farlig stoff

Gassflasker for LPG skal gjennomgå periodisk kontroll etter fastsatte prosedyrer i landtransportforskriften, ADR kapittel 4 og 6. Dette presiseres nå i § 9 i forskrift om håndtering av farlig stoff, for å tydeliggjøre at bestemmelsene gjelder for alle virksomheter som håndterer gassflasker for LPG (herunder omsettere, fyllere mv.) og ikke kun ved transport.

I forskrift om håndtering av farlig stoff blir det i § 9 nå også stilt krav til at nye og kontrollerte gassflasker for LPG skal merkes med tidspunkt for neste periodiske kontroll. Dette er en bestemmelse som er videreført fra ADR.

I "temaveiledning om omtapping av farlig stoff" og i "temaveiledning om bruk av farlig stoff – del 1", har det vært oppgitt et revisjonsintervall på 15 år, noe som ikke stemmer overens med det som har vært gjeldende regelverk. I ADR gis det ingen adgang til å ha et slikt generelt kontrollintervall på 15 år. DSB beklager at det er gitt upresise opplysninger i temaveiledninger til forskriften. Dette vil bli rettet opp.

Etter regelverket skal periodisk kontroll skje i henhold til det tidspunkt som er merket på gassflaskene. DSB er også gjort kjent med at det finnes et betydelig antall gassflasker som ikke er merket med tidspunkt for neste kontroll, på tross av at dette hele tiden har vært et krav i transportregelverket. Gassflasker som kun er merket med tidspunktet for forrige kontroll eller førstegangsgodkjenning, forfaller til revisjon etter kontrollintervallet som er fastsatt av den myndighet som har utstedt typegodkjenningen, jf. ovennevnte redegjørelse. De fleste gassflasker satt på markedet i Norge vil som nevnt ha et 10 års kontrollintervall.

Alle gassflasker satt på markedet før 1. juli 2005, og som ikke har vært til periodisk kontroll siden førstegangskontrollen, vil være forfalt til revisjon ved forskriftens ikrafttredelse. Unntaket er gassflasker satt på markedet etter 1. juli 2000 tilhørende partiene som er gitt 15 års kontrollintervall. Det antas å være et stort antall gassflasker på det norske markedet som er forfalt til revisjon ved tidspunktet for forskriftens ikrafttredelse.

På bakgrunn av dette og det forhold at det er gitt upresis informasjon i DSBs temaveiledninger, gis virksomhetene en frist på inntil 1 år etter forskriftens ikrafttredelse på å oppfylle kravene til revisjonsintervall etter gjeldende regelverk.

Skulle det eksistere flasker på markedet som verken er merket med tidspunkt for neste periodiske kontroll, tidspunkt for forrige kontroll eller førstegangsgodkjenning, skal disse ikke fylles.

Tilsyn

Det er brannvesenet som fører tilsyn med at bestemmelsene i forskrift om håndtering av farlig stoff overholdes, jf. § 23. I tillegg fører DSB tilsyn med virksomheter som er klassifisert som storulykkevirksomheter. Området vil bli fulgt opp med tilsyn etter denne forskrift.

Oppdatert informasjon og lenker til regelverket publiseres på vår hjemmeside www.dsb.no.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Enhet for industrisikkerhet og transport

Anne-Elisabeth Arnulf
avdelingsleder

for Nina Korneliussen Paulsrud
seniorrådgiver

Vedlegg: - Endringer i forskrift om håndtering av farlig stoff
- Liste over adressater

